

maakt ruimte voor onderwijs

MODULEHANDLEIDING

SPELLING 4A

Inleiding	2
Doelgroep	2
Rubriekenoverzicht	3
De rubrieken toegelicht	6
Rubriek A: twee medeklinkers	6
Rubriek B: ...MMM/MMM...	7
Rubriek C: sch(r)...	7
Rubriek D: ng of nk	7
Rubriek E: f/v en s/z	7
Rubriek F: verkleinwoorden	8
Rubriek G: aai, ooi, oei	8
Rubriek H: samenstellingen	8
Rubriek I: eer, eur, oor	8
Rubriek J: stomme e	8
Rubriek K: ei of ij	9
Rubriek L: eind-d	9
Achtergrondinformatie	10
Drempels en domeinen	10
Woordenlijst Spelling 4A	11

Inleiding

Numo is een online leermiddel waarmee leerlingen de basisvaardigheden van Nederlands, rekenen/wiskunde, Engels en Duits adaptief kunnen oefenen tot ze het beoogde niveau hebben bereikt.

Adaptief betekent dat het programma zich automatisch aanpast aan het oefengedrag van leerlingen. Is een leerling goed in een vaardigheid, dan gaat hij er met sprongen doorheen. Bij onderdelen waarmee hij moeite heeft, staat het programma langer stil. De leerling krijgt dan extra oefeningen en meer feedback.

Numo kan teruggrijpen op oefenstof van groep 6 van de basisschool. Een leerling die uitblinkt in een vaardigheid, kan doorgaan met oefenen tot 3F- of zelfs 4F-niveau. Dat is de grote kracht van adaptieve software!

Doordat leerlingen met Numo de basisvaardigheden eigen maken, heb jij als docent meer tijd voor andere, leuke dingen, zoals individuele begeleiding, thema-opdrachten, interactieve werkvormen, oefenen met schrijfvaardigheid, projecten rondom rekenen, debatteren en literatuur.

Doelgroep

Spelling 4A is ontwikkeld voor leerlingen vanaf het eerste halfjaar groep 4. De lesstof die in het tweede halfjaar centraal staat is terug te vinden in Spelling 4B. Belangrijk is dat voor de start met de module de belangrijkste koppelingen tussen letters en klanken in beginsel zijn aangeleerd. Het programma kan - wanneer er sprake is van achterstand- vanzelfsprekend ook gebruikt worden voor leerlingen in het voortgezet (speciale) onderwijs. Het programma is tevens geschikt voor groepen waarin niveauverschillen bestaan. Door de adaptieve werking oefent iedere leerling met hetgeen dat hij nodig heeft.

Rubriekenoverzicht

(*) betekent: geluid onmisbaar.

Rubriek	Oefening	Omschrijving van de activiteit
Sprongtoets	1 Rubriek A t/m D (*) 2 Rubriek E t/m H (*) 3 Rubriek I t/m L (*) 4 Rubriek A t/m L (*)	
A twee medeklinkers (tussenklank)	1 Twee medeklinkers vooraan of achteraan (*) 2 Twee medeklinkers invullen 3 Woorden bouwen (*) 4 Flits en typ 5 Flits en kies - tussenklank 6 Puzzelen met letters 7 Woorddictee (*)	Luister goed naar het woord. Waar staan de medeklinkers? Kies de juiste rij. Je ziet een tekst. De woorden zijn niet af. Maak ze af. Luister goed. Wijs de letters aan. Bouw het woord. Flits het woord en typ het. Flits het woord en kies wat je zag. Luister goed. Kijk naar het plaatje. Typ het woord. Luister en kijk goed. Typ het woord.
B MMM.../...MMM	1 Klanken tellen (*) 2 Woorden bouwen (*) 3 Flits en typ 4 Typ het tegendeel 5 Woorddictee (*)	Lees de vraag en kies het goede antwoord. Luister goed. Wijs de letters aan. Bouw het woord. Flits het woord en typ het. Je ziet een zin. Welk woord past op de open plaats? Typ dat woord. Luister en kijk goed. Typ het woord.
C sch(r)	1 Met sch of schr (*) 2 Medeklinkers tellen (*) 3 Puzzelen met letters 4 Woorddictee (*)	Luister goed naar het woord. Welke klank hoor je? Kies de juiste rij. Luister goed en wijs het juiste plaatje aan. Luister goed. Kijk naar het plaatje. Typ het woord. Luister en kijk goed. Typ het woord.
D ng of nk	1 Flits en typ 2 Ding-woord of pink-woord (*) 3 Pinkie 4 Wie doet dit? 5 Woorddictee (*)	Flits het woord en typ het. Luister goed naar elk woord. Welke klank hoor je? Klik op de juiste rij. Maak alle woorden af. Je ziet een zin. Welk woord past op de open plaats? Typ dat woord. Luister en kijk goed. Typ het woord.
E f/v, s/z	1 Met s of z (*) 2 Flits en typ 3 Flits en kies 4 Geen vlees meer 5 Tien woorden met F 6 Woorddictee (*)	Luister goed naar het woord. Welke klank hoor je? Kies de juiste rij. Flits het woord en typ het. Flits het woord en kies wat je zag. Maak alle woorden af. Klik op de tien goede woorden. Luister en kijk goed. Typ het woord.
F verkleinwoord -je(s), -tje(s)	1 Onze Jack 2 Maak het verkleinwoord (*) 3 Roddels 4 Breek het verkleinwoord 5 Woorddictee (*)	Wijs voor elke plaats het juiste verkleinwoord aan. Typ het verkleinwoord. Je ziet een tekst. De woorden zijn niet af. Maak ze af. Sleep het streepje tussen het woord en de uitgang. Luister en kijk goed. Typ het woord.
G aai, ooi, oei	1 Vier seizoenen 2 Typ de juiste vorm 3 Puzzelen met letters 4 Woord in zin (*)	Maak alle woorden af. Je ziet een zin. Welk woord past op de open plaats? Typ dat woord. Luister goed. Kijk naar het plaatje. Typ het woord. Je ziet een zin. Welk woord past op de open plaats? Typ dat woord.

H samenstelling twee of meer medeklinkers - start dl2	<p>1 Samenstelling in beeld (*)</p> <p>2 Naar het strand</p> <p>3 Samenstelling maken (*)</p> <p>4 Rebus met samenstelling (*)</p> <p>5 Woorddictee (*)</p>	<p>Je ziet twee plaatjes. Welke samenstelling is dat? Typ dat woord.</p> <p>Wijs in de tekst alle samenstellingen aan.</p> <p>Je ziet een omschrijving. Welke samenstelling is dat? Typ dat woord.</p> <p>Luister goed. Kijk naar het plaatje. Typ het woord.</p> <p>Luister en kijk goed. Typ het woord.</p>
I eer, eur, oor	<p>1 Rijmen op -eer, -oor, -eur (*)</p> <p>2 De herfst</p> <p>3 Samenstelling (*)</p> <p>4 Woorddictee (*)</p>	<p>Je hoort een vraag. Bekijk de plaatjes en wijs het goede plaatje aan.</p> <p>Maak alle woorden af.</p> <p>Je ziet twee plaatjes. Welke samenstelling is dat? Typ dat woord.</p> <p>Luister en kijk goed. Typ het woord.</p>
J be, ge, ver, -e, -el, -er, -en, -te	<p>1 Woorden met stomme e</p> <p>2 Flits en typ</p> <p>3 Welk woord is goed</p> <p>4 Woorddictee (*)</p>	<p>Wijs het woord aan met een stomme E.</p> <p>Flits het woord en typ het.</p> <p>Lees de vraag, lees de antwoorden en klik op het goede antwoord.</p> <p>Luister en kijk goed. Typ het woord.</p>
K ei of ij	<p>1 Flits en typ</p> <p>2 Woorden uit het ei-verhaal (*)</p> <p>3 Woorden met korte ei</p> <p>4 Welk woord past hier</p> <p>5 Rebus met twee delen (*)</p> <p>6 Kies het juiste woord</p> <p>7 Woorddictee ei of ij (*)</p>	<p>Flits het woord en typ het.</p> <p>Denk aan het Ei-verhaal. Welk woord komt daarin voor? Wijs de juiste rij aan.</p> <p>Kies tien woorden die met korte Ei zijn.</p> <p>Past in deze zin een woord met korte Ei of met lange IJ?</p> <p>Luister goed. Kijk naar de plaatjes. Typ het woord.</p> <p>Lees de vraag, lees de antwoorden en klik op het goede antwoord.</p> <p>Luister en kijk goed. Typ het woord.</p>
L eind-d - tot hier dl1	<p>1 Maak het korte woord (*)</p> <p>2 d of t in de rij</p> <p>3 Zinnen bouwen rebus</p> <p>4 Kies het juiste woord</p> <p>5 De rode skelter</p> <p>6 Woorden met d herkennen</p> <p>7 Woorddictee (*)</p>	<p>Je ziet een langer woord. Maak het woord korter.</p> <p>In welke rij hoort dit woord? Klik op de goede rij.</p> <p>Los de rebus woord voor woord op en bouw een zin.</p> <p>Lees de vraag, lees de antwoorden en klik op het goede antwoord.</p> <p>Maak alle woorden af met d of t.</p> <p>Kies de woorden die een D op het eind krijgen.</p> <p>Luister en kijk goed. Typ het woord.</p>

De rubrieken toegelicht

Spelling 4A behandelt alle woordsoorten en zinsdelen die volgens Meijerink c.s. en de SLO in groep 4 van het basisonderwijs geleerd moeten worden. De onderwerpen zijn:

- tussenklank na L en R
- ...MMM/MMM...
- sch(r)
- ng of nk
- f/v, s/z
- verkleinwoord
- aai, ooi, oei
- samenstelling
- eer, eur, oor
- stomme E
- ei of ij
- eind-d

De eerste rubrieken zijn een overlapping met de stof van Spelling 3. Mocht een sprongtoets uitwijzen dat een leerling de stof nog niet voldoende beheerst, zal de leerling hier opnieuw mee kunnen oefenen. Hierbij zit veel variatie in oefeningen en oefenstof. Hieronder is aangegeven hoe elk van de onderwerpen bij Spelling 4A is ingevuld.

Rubriek A: twee medeklinkers

Deze rubriek gaat over woorden die beginnen en eindigen met twee medeklinkers. Ook het spellingprobleem van de tussenklank die je wel hoort, maar niet schrijft na de letters L en R komt aan de orde (werk, kalk). Bij de eerste oefening gaat het om het herkennen van die twee medeklinkers aan het begin of eind van een woord. Bij welke rij hoort het uitgesproken woord? Daarna wordt ingezoomd op het onderscheid tussen ts en st (pets, best) en tussen sp en ps (wesp, gips), dat voor sommige leerlingen lastig is. Bij de derde oefening moeten letters die op verspreide plekken in het vraagvak staan, in de juiste volgorde worden aangewezen om een woord te bouwen. Dan volgen twee flitsoefeningen gericht op het vasthouden en reproduceren of herkennen van een kort geflitst woord. De flitstijd is teruggebracht van 400 msec naar 300 msec. In A4 typt de leerling het geflitste woord. In A5 komt de stof van de tussenklank erbij. Uit vier mogelijkheden moet nu het woord gekozen worden dat ze heel kort gezien hebben. Oefening A6 is een rebus-puzzel. Een gegeven woord moet worden omgebouwd tot een ander woord. Zoals in het hele programma is de laatste oefening een woorddictee, gedeeltelijk met afbeeldingen en gedeeltelijk met zinnen waaraan een woord ontbreekt. De woorden zijn allemaal al eerder voorgekomen. Deze oefening lijkt het meest op wat in de toetsen aan de orde komt.

Rubriek B: ...MMM/MMM...

Deze rubriek gaat over woorden die beginnen of eindigen met drie – of in een enkel geval vier - medeklinkers. Opnieuw wordt begonnen met een oefening in auditief analyseren. De leerling hoort een woord en moet aangeven uit hoeveel klanken het woord bestaat. Lange klanken, tweetekensklanken en ng gelden als één klank. Nk is weggelaten, want dat zijn eigenlijk twee klanken en ch komt later pas. In de oefening zijn ook klankzuivere vormen van werkwoorden opgenomen, bijv. helpt, strijkt. In de tweede oefening moet met losse letters weer een woord gevormd worden. Dan volgt een flitsoefening waarbij het getoonde woord moet worden ingetypt. De woorden van deze rubriek lenen zich voor het aanduiden van tegenstellingen (bijv. niet het grofst, maar het ...). Het tegengestelde woord moet worden eerst gevonden worden en dan ingetypt. Daarbij kan eventueel het Numo Woordenboek gebruikt worden. De laatste oefening is weer een woorddictee, gedeeltelijk met afbeeldingen en gedeeltelijk met zinnen waaraan een woord ontbreekt. De woorden zijn allemaal al eerder voorgekomen. Deze oefening lijkt het meest op wat in de toetsen aan de orde komt.

Rubriek C: sch(r)...

Deze rubriek gaat over woorden die beginnen met sch of schr. Eerst weer twee oefeningen in luisteren en analyseren. Bij welke rij hoort het uitgesproken woord? Begint het met sch- of met schr-? In de tweede oefening verschijnen er telkens drie plaatjes. Als je die aanwijst hoor je over welke woorden ze gaan. Vervolgens worden er vragen gesteld over het aantal klinkers en medeklinkers in een van de woorden. Oefening C3 is een rebus-puzzel. Een gegeven woord moet worden omgebouwd tot een ander woord. De laatste oefening is weer een woorddictee, gedeeltelijk met afbeeldingen en gedeeltelijk met zinnen waaraan een woord ontbreekt. Het herhaalt de woorden die al eerder zijn langsgekomen.

Rubriek D: ng of nk

De ng is een bijzondere klank, die al eerder is aangeleerd. De nk is eigenlijk ng+k, maar de g laat je weg bij het spellen. De woorden zijn hier wat langer dan de woorden die ze eerder leerden, bijv. ook brengt, klinkt, hengel. Dit keer wordt begonnen met een oefening Flitstypen. Dan volgt een sorteeroefening met rijen. Is hier sprake van een ding-woord of een pink-woord? Dan komt voor het eerste een wijzig-tekst-oefening. Er verschijnt een tekst met open plaatsen. Op die plaatsen moet de leerling een ng of een nk invullen. Vervolgens een aparte oefening over werkwoordsvormen, zonder dat overigens het woord 'werkwoord' genoemd wordt. De leerling moet de derde persoon invullen van een werkwoord waarvan de ik-vorm gegeven is. De laatste oefening is weer een woorddictee, gedeeltelijk met afbeeldingen en gedeeltelijk met zinnen waaraan een woord ontbreekt. Het herhaalt de woorden die al eerder zijn langsgekomen.

Rubriek E: f/v en s/z

Deze rubriek gaat over woorden waarvan de vaste vorm met f/v of s/z is, het gaat nog niet om de verbogen vorm (lief-liever). Het verschil tussen s en z is bij een zuivere uitspraak vaak wel te horen. Daarom wordt begonnen met een rijen-oefening waarvoor auditief analyseren nodig is. Daarvoor worden de woorden nadrukkelijk met s of z uitgesproken. Omdat woorden met s/z of f/v vooral door inprenting geleerd moeten worden, volgen daarna twee flitsoefeningen, die immers een beroep doen op vastlegging in het mentale lexicon. Dan volgt een wijzig-tekst-oefening waarbij in een tekst de ontbrekende letters ingevoerd moeten worden. De laatste oefening is weer een woorddictee, gedeeltelijk met afbeeldingen en gedeeltelijk met zinnen waaraan een woord ontbreekt. Het herhaalt de woorden die al eerder zijn langsgekomen.

Rubriek F: verkleinwoorden

Dit is de eerste rubriek over morfologische spellingsvormen, de verkleinwoorduitgangen –je of –tje, soms ook met een meervouds-s erachter. Als aanvulling op wat eerder behandeld is, komen nu ook woorden langs waarbij je niet precies kunt horen wat de uitgang is, bijv. beestje en korstje. Verkleinwoorden moet je eerst kunnen herkennen. Daar gaat oefening F1 over. Vervolgens moeten leerlingen zelf een verkleinwoord maken door een basiswoord over te nemen en daar –je of –tje achter te zetten. Dan volgt een wijzig-tekst-oefening waarbij in een tekst de ontbrekende letters ingevuld moeten worden. En daarna een oefening waarbij een plat streepje tussen het woord en de uitgang ‘gesleept’ moet worden. De laatste oefening is weer een woorddictee, gedeeltelijk met afbeeldingen en gedeeltelijk met zinnen waaraan een woord ontbreekt.

Rubriek G: aai, ooi, oei

Deze rubriek gaat over woorden met aai, ooi, oei. Het onderwerp is in groep 3 al aan de orde geweest, maar komt nu terug met woorden die iets langer of minder frequent zijn. Het gaat bij deze categorie om toepassing van een orthografische regel: je hoor een j, maar je schrijf een i. De rubriek begint met een wijzig-tekst-oefening waarbij in een tekst de ontbrekende letters ingevuld moeten worden. In de tweede oefening is de ik-vorm van een werkwoord gegeven en moet de hij/zij-vorm of de wij-vorm worden ingevuld. Korte vormen met aai, ooi, oei op het eind houden die vorm als je het woord langer maakt. Oefening G3 is een rebus-puzzel. Een gegeven woord moet worden omgebouwd tot een ander woord. De laatste oefening is weer een woorddictee, gedeeltelijk met afbeeldingen en gedeeltelijk met zinnen waaraan een woord ontbreekt.

Rubriek H: samenstellingen

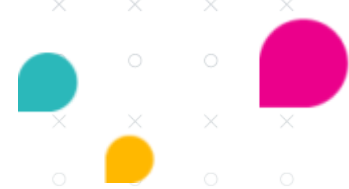
Rubriek H gaat over de spelling samenstellingen. Deze rubriek leent zich goed voor herhaling van spellingen die eerder langskwamen. Oefening H1 heet ‘Samenstelling in beeld’. De leerling ziet twee plaatjes en moet daaruit afleiden welke samenstelling die uitbeelden. Dan volgt een wijs-aan-in-tekst-oefening waarbij in een tekst de samenstellingen aangewezen moeten worden. In H3 krijgen de leerlingen een omschrijving op basis waarvan ze een samenstelling moeten maken. Oefening H4 is een rebus-puzzel. Twee gegeven woorden moeten worden omgebouwd tot een samenstelling. De laatste oefening is weer een woorddictee over de hele stof van deze rubriek.

Rubriek I: eer, eur, oor

Deze rubriek gaat over woorden met eer, eur, oor. Het onderwerp is in groep 3 al aan de orde geweest, maar komt nu terug met woorden die iets langer of minder frequent zijn. Het gaat bij deze categorie om toepassing van een klankregel: vóór de letter R, door ons ‘tover-letter’ genoemd, krijgen de ee, de eu en de oo een andere klank. Eerst weer een oefening in luisteren en analyseren, waarin moet worden vastgesteld welk woord rijmt op een gegeven woord. Vervolgens een wijzig-tekst-oefening waarbij in een tekst de ontbrekende letters ingevuld moeten worden. In I3 ziet de leerling twee plaatjes en moet daaruit afleiden welke samenstelling die uitbeelden. De laatste oefening is weer een woorddictee over de hele stof van deze rubriek.

Rubriek J: stomme e

Deze rubriek gaat over woorden met de stomme e, ofwel de e die voorkomt in de woorddelen be, ge, ver, -te, -el, -er, -en, -te. Deze woorden komen veel voor en de meeste leerlingen zullen er al weinig moeite mee hebben. Maar voor degenen die wel een u schrijven in plaats van een e zijn er vier oefeningen. In de eerste oefening moet telkens een woord met stomme e worden aangewezen in een zin. Luisteren en analyseren dus. Dan volgt een flitstypen-oefening. Vervolgens moet in een meerkeuze-oefening worden aangewezen welk woord verkeerd gespeld is. De laatste oefening is weer een woorddictee over de hele stof van deze rubriek.

Rubriek K: ei of ij

Rubriek K gaat over inprentwoorden met ei of ij. In Spelling 3 is gewerkt met een verhaaltje waar een beperkt aantal woorden met korte ei in voorkwamen. Op die kennis wordt nu voortgebouwd met een tien zinnen waarin twee of drie woorden met korte ei voorkomen. Het idee is dat leerlingen door deze twee contexten de woorden die erin voorkomen gemakkelijker onthouden. Vervolgens moeten ze, als ze een woord met /ei/-klank tegenkomen, bedenken of dit woord in het verhaaltje of in een van de zinnen staat. Zo niet dan is het – in elk geval in dit programma – met lange ij. De lange ij komt namelijk veel vaker voor dan de korte ei. In sommige dialecten spreekt men de ei en de ij nog verschillend uit. Kinderen die daarmee bekend zijn, hebben het gemakkelijk!

De rubriek begint met een flitstypen-oefening, die kan helpen de woorden waar het in dit programma om gaat, te onthouden. Het zijn woorden die in het ei-verhaal en in de ei-zinnen voorkomen. In de volgende oefening wordt de kennis over het ei-verhaal teruggehaald met een rijen-oefening. Komt een gegeven woord wel of niet in het ei-verhaal voor? In de derde oefening doen de ei-zinnen hun intrede. De zinnen staan in een uitleg scherm en leerlingen moeten vervolgens van 20 woorden er 10 aanwijzen die voorkomen in die zinnen. Oefening K4 gaat over een klein aantal zeer frequente woorden die zowel met ei als met ij voorkomen: *wei* met gras en *wij* als mensen; de *hei* van het schaap en *hij* van mensen; *zei* van zeggen en *zij* als mensen; *mei* als maand en *mij* van ik. Welk woord past op de open plaats in de zinnen die langskomen? Oefening K5 is een rebus-puzzel. Twee gegeven woorden moeten worden omgebouwd tot een ei- of ij-woord dat uit twee lettergrepen bestaat. De volgende oefening is een meerkeuzeoefening waarin telkens vier woorden gegeven zijn waarin de twee-letter-klank niet is ingevuld. De vraag is welk woord een korte ei krijgt. De laatste oefening is weer een woorddictee, gedeeltelijk met afbeeldingen en gedeeltelijk met zinnen waaraan een woord ontbreekt.

Rubriek L: eind-d

Deze rubriek gaat over de vraag of een woord op d of t eindigt. Omdat je dat niet kunt horen, moet er een regel worden toegepast: de verlengingsregel. In de eerste oefening wordt direct begonnen met het actief toepassen van die regel als van een langer woord de korte vorm getypt moet worden. Vervolgens moet de regel mentaal worden toegepast in een rijen-oefening: hoort dit woord bij de d-woorden of bij de t-woorden? Oefening L3 is een rebus-puzzel. Een aantal gegeven woorden moeten worden omgebouwd tot een zinnetje waar woorden in voorkomen met –d of –t op het eind. De volgende oefening is een meerkeuzeoefening waarin het woord moet worden aangewezen dat met een –d of met een –t is. L5 is een wijzig-tekst-oefening waarbij in een tekst de ontbrekende d's en t's moeten worden ingevuld. Dan volgt nog een stenen-oefening over woorden met een d en het woorddictee waarin alles nog eens wordt herhaald.

Achtergrondinformatie

Vanwege de zorg over het kennisniveau van taal en rekenen formeerde het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen een Expertgroep Doorlopende Leerlijnen Taal en Rekenen. Deze expertgroep (commissie Meijerink) kreeg als opdracht om te adviseren wat leerlingen op het gebied taal en rekenen moeten kennen en kunnen op verschillende momenten in hun onderwijs carrière. Het resultaat is beschreven in het rapport 'Over de drempels met taal en rekenen' (2008). In het advies formuleert de Expertgroep:

- 'doorlopende leerlijnen' die ervoor zorgen dat het onderwijsresultaat van de ene sector naadloos aansluit op dat van de andere;
- 'referentieniveaus' met beschrijvingen van kennis en vaardigheden die leraren houvast bieden voor het bepalen, volgen en stimuleren van de ontwikkeling van leerlingen.

Het advies bestaat uit een hoofdrapport en voor zowel taal als rekenen een deelrapport. De rapporten zijn te downloaden vanaf de site van de Stichting Leerplanontwikkeling (www.slo.nl).

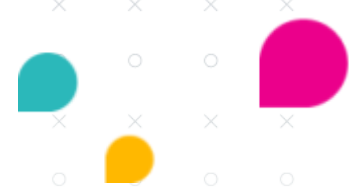
Drempels en domeinen

Het rapport van de Expertgroep Meijerink geeft aan wat leerlingen op belangrijke momenten in hun schoolloopbaan moeten kennen en kunnen. Deze belangrijke momenten worden ook wel 'drempels' genoemd en behelzen de overgangen tussen basisonderwijs, vmbo, mbo, vwo, hbo en universiteit. Als leerlingen deze drempels makkelijker kunnen nemen, hebben ze meer kans op een optimale schoolloopbaan. Om ze hierbij te helpen, heeft de Expertgroep beschrijvingen van vier niveaus geformuleerd: 1F, 2F, 3F en 4F. Deze niveaus beschrijven de kennis en vaardigheden die de leerlingen op de drempelmomenten moeten beheersen.

Niveau	Fundamentele kwaliteit	Drempel
1F	Eind primair onderwijs	Van po naar vo
2F	Eind vmbo	Van vo fase 1 naar vo fase 2 / van vmbo naar mbo
3F	Eind mbo-4 en havo	van vo en mbo naar hbo
4F	Eind vwo	van vo naar wo

In het rapport Over de drempels met taal onderscheidt de Expertgroep vier domeinen: (1) mondelinge taalvaardigheid, (2) lezen, (3) schrijven en (4) taalbeschouwing (grammatica) en taalverzorging. Het referentiekader Nederlandse taal voor het domein begrippenlijst en taalverzorging op de basisschool is door de SLO uitgewerkt in een rapport Leerstoflijnen begrippenlijst en taalverzorging. Eveneens te downloaden vanaf de site van de SLO.

De stof van Spelling groep 4 valt onder domein 4 waarin onderscheid gemaakt wordt tussen: taalbeschouwing (grammatica), spelling, werkwoordspelling en leestekens. Naast Spelling groep 4 ontwikkelt Kurve daarom ook programma's voor grammatica, werkwoordspelling en leestekens en hoofdletters. Met deze vier programma's wordt domein 4 dus geheel afgedekt.

Woordenlijst Spelling 4A

Rubriek A - twee medeklinkers

bleek - blok - braam - buurt - droom - feest - fiets - fluit - gesp - gips - glas - griep - groen - groot - heeft - helm - hoorn - kaars - kers - kleur - koets - kras - kruis - kwijt - meest - munt - paars - pluim - poort - pret - prijs - puist - rasp - reeks - smeed - stem - stuur - taart - trein - vloot - voort - wolk - zweep - beest - bips - flets - flits - gist - hoest - knots - kwast - pets - pips - rups - tips - wesp - dwerg - klomp - kramp - kwart - sjerp - spalk - stolp - storm - twaalf - zwart - zwerm - dreun - dwars - friet - grap - kaft - kreeft - krent - kroost - plaats - plens - plots - proeft - rits - sjaal - speels - staart - triest - troost - vuist - balk - dorp - hark - harp - hulp - jurk - kalm - kerk - kolk - melk - park - term - tolk - tulp - valk - velg - vork - worm - worp - berm - duif - klem - kruipt - palm - print - riem - sport - stoer - stomp - werk - blaft - brons - huilt - kluns - knoest - prins - proost - slaapt - smelt - stuurt - trots – vliegt

Rubriek B - ...MMM/MMM...¹

angel - baars - druif - dwang - eng - groet - kreng - langzaam - plaagt - spons - zingen - arts - barst - damp - helpt - herfst - kerst - krimpt - kunst - markt - spreuk - spruit - straf - streep - strijkt - stroomt - dienst - filmt - gerst - harkt - jongst - laatst - leukst - plent - spreekt - sprits - straft - tekst - volgt - werkt - worst - zelfs - domst - dunst - goedkoopst - grofst - koudst - laagst - stoutst - traagst - vroegst - zoutst - hoogst - kwarts - liefst - poetst - raspt - sproeten - spruiten - stroop - struik – verft

Rubriek C - sch(r)...

schaal - schaars - schat - scheel - schel - schelp - scherp - scheur - schim - schoen - schok - schools - schoon - schraal - schram - schrap - schreeuw - schriel - schrift - schrijft - schrik - schrob - schroef - schroot - schuit - schurk - schuur - rookt - schuurt - sleuf - snoept - vlees - schaaft - schelm - scheidt - scheut - schonk - schopt - schrijf – schuil

Rubriek D - ng of nk

angst - bink - blonk - bonkt - breng - drankje - drinkt - hengel - hengst - hinkt - janken - jongen - klink - kring - langs - links - manke - plank - streng - stronk - vangst - winkel - blinkt - dankbaar - dingen - enge - hanger - jongste - klank - klinken - planken - slang - slanke - sprong - wenken - zangkoor - bank - denkt - donker - jong - springt - zangeres - zangles - zingt - bedankt - brengen - dringt - gingen - mengen - stinken - wenkt - wringt - zinkt - dwingt - klinkt - link - schenkt - stang - stank - strenge – zanger

Rubriek E - f/v en s/z

saai - sap - saus - sfeer - sjouw - slag - snel - soep - som - spel - stof - stuk - suf - zaal - zak - zalf - zeef - zeep - zeg - zin - zoet - zon - zoon - zus - zuur - zwaar - zwier - fel - film - flauw - fles - flink - fris - fruit - fuut - sloep - smijt - snauw - soms - soort - spuug - stoom - vaart - veel - vijf - vlam - vlek - vrij - vroeg - vuil - zalm - zeil - zorg - zwaai - zwaan - fuif - smeer - snoep - vlieg - vloek - vraag - vrouw - zang - zucht - fietsen - fit - hoezo - slap - stallen - valt - vega - vis - vol - voldoende - voortaan - zeker - ziek - zielig - zout - feit - fijn - fors - fort - veeg - vijl - vin - vlies - vos - vriend - vuur - fee - fout - sint - vee - vel - zeilen - zeuren – zweeft

Rubriek F - verkleinwoorden

dierpjes - gordijntjes - haartjes - holletje - hondje - huisdierje - huishondje - konijntje - kussentje - laagje - mannetje - nageltjes - pupje - sneetje - spelletje - teefje - vlekje - werkhondje - beentje - bekje - blaartje - boertje - borstje - breukje - broekje - doosje - feestje - harkje - kiertje - korstje - kruisje - mopje - mouwtje - muisje - mutsje - muurtje - neusje - poortje - ratje - rupsje - steentje - stoeltje - tekstje - toetsje - treintje - zaaltje - bosje - duwtje - gezichtje - grapje - keertje - kleertjes - kleintje - knietjes - kousjes - kraagje - prinsesje - staartjes - stekeltjes - weekje - zusje - balkje - beestje - bietje - boortje - deeltje - dropjes - fluitje - grietje - haakje - hoekje - hoopjes -

¹ Ook woorden uit vorige rubrieken komen voor

jurkje - kastje - knuistje - kwastje - nestje - puistje - snoepjes - sprietjes - spruitje - touwtje - vrouwtje - vuiltje - vuurtje - wielkje - zweertje - bietjes - bochtje - broertje - geitje - haantje - krasjes - mugje - schaartjes - schelpjes - veertje - vlaatjes - vuistje

Rubriek G - aai, ooi, oei

bloei - dooit - foei - fraaie - gaai - groeien - knoeien - maait - moeite - oei - ooievaar - prooi - snoeit - sproeit - stoeien - voltooid - waaien - fraaist - groeit - knoeit - kraaien - mooist - plooiën - sproeien - stoeit - vlaaien - zwaaien - zwaait - haaien - kraai - nooit - saaist - schroeit - strooit - dooi - draait - gloeit - gooi - knoei - kraait - mooier - saaier - snoei

Rubriek H - samenstellingen

bloemkool - buikpijn - feestneus - fietswiel - fruitsap - hoestdrank - houtduif - inktvis - kerkklok - knooppunt - kruispunt - palmboom - roodborst - slagroom - badpak - bouwwerk - handdoek - koeltas - krentenbol - slotgracht - uitkijktoren - zandkasteel - zandkastelen - zandschepjes - zeewater - zwembroek - buurtfeest - feesttent - fietsslot - filmster - fruitboom - hangplek - kampvuur - klimboom - koelkast - leesboek - muisstil - nachtvorst - schuilplaats - sneltrein - sporttas - stuurman - huisschilder - kerstfeest - lichtknop - melkkies - oppas - paspoort - stinkkaas - uittocht - zwerfpoes - bromvlieg - drijfnat - feestjurk - flitslicht - grieprik - knoeiboel - lichtblauw - melkglas - roomsaus - snelweg - speeltuin - speurneus - springplank - stoelpoot - vliegtuig - walnoot - weervrouw

Rubriek I - eer, eur, oor

eekhoorns - eerder - eerst - fleurig - gekleurde - geuren - kleuren - meneer - smoorheet - spoorbaan - treurig - voordeur - voorjaar - wanneer - weerman - weertje - zeurkous - boort - heer - hoor - koor - peer - scheert - zeer - deurknop - haarscheur - hooikoorts - kleurboek - klopboor - oorsmeer - poepkleur - smeerkaas - veerboot - wasbeer - alweer - geweer - hoort - humeur - kleurt - koorts - onweer - peertje - speurt - spoor - zeurt

Rubriek J - stomme e

aanbieden - anjertje - beroep - gehakt - getal - gevaar - gewoon - harder - krantje - ruiters - sleutel - terug - verblijft - ziekte - anjer - beslag - beslist - bezoek - bloeien - engel - gemeen - hoogte - leeuwen - slinger - stempel - verblijf - vlinder - bedrag - begin - behang - bezwaar - derde - fluitjes - gebruik - gepraat - groene - koude - nieuwe - verkeer - verslag - verzoek - gebouw - geschenk - gezicht - tekeer - verbonden - vergiet - wankel

Rubriek K - ei/ij

aardbei - bedreig - beiden - beitel - breien - dweilen - eigen - eikel - fontein - geheim - geiten - heilig - heimwee - karwei - keizer - leider - meiden - paleis - pleintje - pleister - reiger - reizen - spreij - steiger - teiltje - veilig - weinig - zeilboot - zeis - altijd - bijten - blij - blijven - dichtbij - dijbeen - einde - eisen - eiwit - feiten - gelijk - gordijn - grijs - heide - ijdel - ijsje - keihard - kijken - kleien - krijgen - krijt - lijm - meimaand - tapijt - terwijl - weiland - bijl - breed - dweil - grijns - prei - rijst - spijker - teil - wijk - zijkant - zijn - hei - hij - mei - mij - wei - wij - Zei - zij - breiwerk - eiland - krijgt - schijf - strijken - vrijdag - wijsje - zwijgen - eikels - pijl

Rubriek L - eind -d

beurt - gebied - hemd - hoofd - klant - maand - schoolbord - strand - band - blind - bloed - bruid - dorst - geest - geluid - grond - gunst - haard - haast - helft - hout - huid - kant - kast - mast - meid - paard - pond - rand - rond - stout - tijd - woord - koud - recht - afscheid - beeld - blad - bord - brand - brood - eend - ernst - gast - glad - held - hoed - inkt - kont - kreet - kruid - lift - lijst - naakt - naald - plaat - punt - veld - vlecht - gat - gereedschap - glanzend - hard - kapot - ochtend - oud - pad - project - rit - rood - smid - speelgoed - vast - verwaald - wand - zacht - eiland - jeugd - krui - lint - luid - stad - winst - bekend - bevriend - blond - verstand - wedstrijd